

https://domesticj.ut.ac.ir/article_107213.html

ارتباطات علمی

رهبر، دیپلمات و معمار شبکه‌های علمی؛ چگونه دانشجوی دکتری تخصصی در کنگره‌ها آینده شغلی خود را می‌سازد؟

| Leader, Diplomat, and Architect of Scientific Networks: How a PhD Student Builds Their Future Career at Congresses? |

فاطمه سپهری خالو^{*۱}^۱ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی، دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

چکیده

دانشجوی دکتری تخصصی در یک کنگره علمی دیگر یک شرکت‌کننده معمولی یا تماشاگر نیست؛ بلکه او در نقش‌های رهبری، دیپلماتیک و تصمیم‌سازی ظاهر می‌شود و عملاً به عنوان یک همکار علمی در کنار اساتید قرار می‌گیرد. این دانشجو می‌تواند در چهار لایه متفاوت فعالیت کند. لایه اول: سخنران با تجربه‌ای که یک ارائه تخصصی و عمیق ۲۰ تا ۳۰ دقیقه‌ای از یک پژوهش چند ساله را روایت می‌کند. لایه دوم: عضو پنل تخصصی که در کنار چند استاد برجسته روی صندلی می‌نشیند، به سؤالات چالش‌برانگیز پاسخ می‌دهد و دیدگاه خود را مطرح می‌کند. لایه سوم: داور علمی کنگره که به ارزیابی چکیده‌ها یا پوستره‌های دانشجویان کارشناسی ارشد و کارشناسی می‌پردازد. لایه چهارم و بالاترین سطح: دبیر علمی یا اجرایی همایش که عملاً یکی از مدیران ارشد رویداد محسوب می‌شود و در تعیین محورها، دعوت از سخنرانان و مدیریت بودجه نقش دارد. مهمترین دستاورد مشارکت دانشجوی دکتری تخصصی در کنگره، گذار از «پژوهشگر وابسته به استاد» به «پژوهشگر مستقل» است. جامعه علمی پس از یک سخنرانی کلیدی موفق یا عضویت در یک پنل، نام او را جدا از نام استاد راهنما به خاطر می‌سپارد. دومین دستاورد، دسترسی به فرصت‌های طلایی پسادکتری است. بسیاری از اساتید دانشگاه‌های معتبر جهان، استعدادها را مورد نظر خود را در کنگره‌ها پیدا می‌کنند و مستقیماً مذاکره را آغاز می‌کنند؛ یک گفتگوی ۱۵ دقیقه‌ای کنار تریبون قهوه‌گاه ارزشی بالاتر از ده‌ها ایمیل دارد. سومین دستاورد، ایفای نقش دیپلمات علمی و پل‌ساز میان نهادها است؛ دانشجوی دکتری تخصصی می‌تواند بذر همکاری‌های بلند مدت علمی و صنعتی را بکارند. چهارمین دستاورد، هدایت و پرورش نسل بعدی پژوهشگران به عنوان یک راهنمای علمی غیررسمی برای دانشجویان کارشناسی ارشد و کارشناسی است. چالش‌های اصلی این سطح شامل تله مدیریت اجرایی (درگیر شدن در حاشیه اجرایی و از دست دادن فرصت شبکه‌سازی سطح بالا)، آسیب‌پذیری در برابر انتظارات غیر واقعی (یک ارائه ضعیف در مقطع دکتری هزینه اعتباری بالایی دارد)، فشار همزمانی دفاع از رساله و برگزاری کنگره، و چالش خودسانسوری علمی (ترس از افشای ایده‌های بدیع پیش از چاپ مقاله) می‌باشند. برای اثربخشی حداکثری، شرکت در کارگاه‌های دیپلماسی علمی و مذاکره حرفه‌ای، و همچنین ایجاد بورس حضور در کنگره‌های معتبر بین‌المللی توصیه می‌شود.

*نویسنده مسئول: fateme.sepehri83@ut.ac.ir

بخش: تغذیه طیور دبیر تخصصی: دکتر امیر مصیب‌زاده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۰۲/۱۵ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۲۰ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۵/۰۳/۰۵

فرانس‌دهی: سپهری خالو، ف. رهبر، دیپلمات و معمار شبکه‌های علمی؛ چگونه دانشجوی دکتری تخصصی در کنگره‌ها آینده شغلی خود را می‌سازد؟ علمی-ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۵؛ (۱)۲۶: ۶۶-۷۰.

AnimSSAUT

۱. جایگاه چندلایه دانشجوی دکتری تخصصی در کنگره تخصصی

دانشجوی دکتری تخصصی در یک کنگره علمی دیگر یک شرکت‌کننده معمولی و محض نیست. او در بالاترین سطح دانشجویی قرار دارد و می‌تواند در چهار لایه متفاوت ظاهر شود. هر لایه نه تنها مسئولیت بیشتری دارد، بلکه خروجی‌های متفاوتی نیز برای آینده شغلی او ایجاد می‌کند.

لایه اول: سخنران با تجربه. در این سطح، دانشجوی دکتری تخصصی یک ارائه تخصصی اغلب ۲۰ تا ۳۰ دقیقه‌ای با عمق تحلیلی بالا ارائه می‌دهد. برخلاف دانشجوی کارشناسی‌ارشد که ممکن است نتایج مقدماتی ارائه دهد، دانشجوی دکتری تخصصی معمولاً داستان کامل یک پژوهش چند ساله را روایت می‌کند. مخاطبان او تنها دانشجویان نیستند؛ اساتید، پژوهشگران پسادکتری و حتی مدیران صنعتی نیز در میان آن‌ها دیده می‌شوند.

لایه دوم: عضو پنل تخصصی. این لایه نشان می‌دهد که جامعه علمی، دانشجوی دکتری تخصصی را به عنوان یک صاحب‌نظر نسبی در حوزه خود پذیرفته است. او در کنار چند استاد برجسته روی صندلی پنل می‌نشیند، به سؤالات مخاطبان پاسخ می‌دهد و دیدگاه خود را درباره یک موضوع چالش‌برانگیز مطرح می‌کند. این تجربه، اولین گام جدی برای ورود به حلقه تصمیم‌سازان علمی است.

لایه سوم: داور علمی در کنگره. برخی کنگره‌های بزرگ از دانشجویان دکتری تخصصی ممتاز دعوت می‌کنند تا در داوری چکیده‌ها یا پوستره‌های دانشجویان کارشناسی‌ارشد و کارشناسی مشارکت کنند. این مسئولیت، مهارت‌های تحلیلی و قضاوت علمی دانشجو را به شدت تقویت می‌کند و او را برای نقش‌های آینده مثل داوری مجلات یا ارزیابی طرح‌های پژوهشی آماده می‌سازد.

لایه چهارم: دبیر علمی یا اجرایی همایش. این بالاترین سطح مشارکت دانشجویی است. در این جایگاه، دانشجوی دکتری تخصصی عملاً یکی از مدیران ارشد کنگره محسوب می‌شود. او در تعیین محورهای همایش، دعوت از سخنرانان کلیدی، داوری مقالات و حتی مدیریت بودجه نقش دارد. این تجربه ارزشی برابر با یک دوره مدیریت اجرایی در دنیای واقعی دارد و در رزومه هر دانشجوی دکتری نقطه عطفی محسوب می‌شود.

۲. اثرات مثبت مشارکت

الف) گذر از «پژوهشگر وابسته» به «پژوهشگر مستقل». تا پیش از کنگره، نام یک دانشجوی دکتری تخصصی همیشه در کنار نام استاد راهنما دیده می‌شود. اما پس از یک سخنرانی کلیدی یا عضویت در یک پنل تخصصی، جامعه علمی او را به عنوان یک شخصیت مستقل به رسمیت می‌شناسد. این استقلال، پایه‌ای برای تمام مراحل بعدی یعنی پسادکتری، استادیاری و همکاری‌های بین‌المللی است.

ب) دسترسی به فرصت‌های طلایی پسادکتری. یکی از مهم‌ترین خروجی‌های کنگره برای دانشجویان دکتری تخصصی، دریافت دعوتنامه پسادکتری است. بسیاری از اساتید دانشگاه‌های معتبر جهان برای پر کردن جایگاه‌های پسادکتری خود منتظر ارسال ایمیل نمی‌مانند؛ آن‌ها استعدادهای مورد نظر را در کنگره‌ها پیدا کرده و مستقیماً مذاکره را آغاز می‌کنند. یک گفتگوی ۱۵ دقیقه‌ای کنار میز قهوه گاهی ارزشی بالاتر از ده‌ها ایمیل و فرم آنلاین دارد. در برخی موارد، همان مکالمه کوتاه به امضای یک تفاهمنامه همکاری یا دعوت به یک پروژه مشترک می‌انجامد.

ج) نقش دیپلمات علمی و پل‌ساز میان نهادها. دانشجوی دکتری تخصصی در یک کنگره بین‌المللی می‌تواند نقش یک دیپلمات غیررسمی را ایفا کند. او با آشنایی از نزدیک با فرهنگ علمی سایر دانشگاه‌ها و کشورها می‌تواند بذر همکاری‌های بلند مدتی را بکار که سال‌ها بعد به تبادل استاد و دانشجو، فرصت‌های مطالعاتی مشترک و حتی قراردادهای صنعتی تبدیل شود. این توانایی پل‌سازی، یکی از مهمترین مهارت‌های یک دانشجوی دکتری تخصصی آینده‌نگر است.

د) هدایت و پرورش نسل بعدی پژوهشگران (نقش راهنمای علمی). یک دانشجوی دکتری تخصصی با تجربه در کنگره می‌تواند به عنوان راهنمای علمی غیررسمی برای دانشجویان کارشناسی‌ارشد و کارشناسی عمل کند. او می‌تواند به آن‌ها بگوید از کدام جلسات دیدن کنند، پوستره‌ایشان را پیش از ارائه مرور کند و آن‌ها را به اساتید کلیدی معرفی کند. این کار نه تنها بازده علمی فوری ندارد، بلکه یک سرمایه‌گذاری اجتماعی برای آینده است. همان دانشجویانی که امروز راهنمایی می‌کند، چند سال بعد همکاران او در پژوهش‌های بزرگ خواهند بود.

ه) ضرورت جهت‌گیری کاربردی و مسئله محور در پژوهش‌های دکتری. یکی از مهم‌ترین تحولاتی که امروز در فضای دانشگاهی و کنگره‌های تخصصی جهان مشاهده می‌شود،

شرکت‌ها، مراکز تحقیق و توسعه، بیمارستان‌ها، نهادهای اجرایی و یا سازمان‌های تخصصی ارتباط مستقیم داشته باشند. در این میان، کنگره‌ها بهترین محیط برای کشف همین نیازها هستند. گاهی یک گفتگوی کوتاه با مدیر یک شرکت یا پژوهشگر صنعتی می‌تواند مسیر یک رسالهٔ دکتری تخصصی را از یک موضوع صرفاً نظری به یک پروژهٔ اثرگذار ملی یا بین‌المللی تبدیل کند. دانشجوی دکتری که بتواند زبان مشترک میان دانشگاه و صنعت را بیاموزد، نه تنها آیندهٔ شغلی قوی‌تری خواهد داشت، بلکه نقش مهمی در توسعهٔ علمی و اقتصادی جامعه نیز ایفا خواهد کرد.

۳. چالش‌ها و موانع حرفه‌ای

الف) تلهٔ مدیریت اجرایی به جای محتوای علمی. دانشجوی دکتری تخصصی که مسئولیت اجرایی سنگینی در کنگره می‌پذیرد (مثل دبیری اجرایی) گاهی آنقدر درگیر مسائل لجستیکی مانند هماهنگی سالن‌ها، پذیرایی، ثبت نام و ارتباط با هتل‌ها می‌شود که فرصت کافی برای ارائهٔ قوی یا شبکه‌سازی سطح بالا پیدا نمی‌کند. در بدترین حالت، او یک مدیر اجرایی عالی می‌شود اما از کنگره به عنوان یک فرصت علمی استفاده نمی‌کند. تعادل میان این دو نقش، حیاتی و دشوار است.

ب) آسیب‌پذیری در برابر انتظارات غیرواقعی. جامعهٔ علمی از یک دانشجوی دکتری تخصصی انتظار دارد یک پژوهش کامل، منسجم و بدیع ارائه دهد. اگر ارائهٔ او ضعیف، دچار نقص روش‌شناختی و یا تکراری باشد، این شکست در مقطع دکتری بسیار پُر هزینه‌تر از مقاطع پایین‌تر است و اعتبار علمی دانشجوی ممکن است برای مدتی خدشه‌دار شود. برخی دانشجویان دکتری تخصصی به همین دلیل از ارائه در کنگره‌های بزرگ اجتناب می‌کنند تا ریسک نکنند، که البته خود این اجتناب نیز یک فرصت‌سوزی بزرگ است.

ج) فشار همزمانی دفاع و کنگره. نزدیک شدن به تاریخ دفاع از رساله، یکی از استرس‌زاترین دوره‌های زندگی یک دانشجوی دکتری تخصصی است. اگر در همین بازه یک کنگرهٔ مهم نیز برگزار شود (یا خود دانشجوی مسئولیت برگزاری آن را بر عهده داشته باشد)، فشار به حداکثر می‌رسد. گزارش‌هایی از دانشجویان دکتری تخصصی وجود دارد که یک هفته قبل از دفاع، شبانگهان مشغول هماهنگی سالن کنگره بوده‌اند. این فشار می‌تواند به فرسودگی شدید، مشکلات خواب و حتی افت کیفیت هر دو خروجی یعنی رساله و کنگره منجر شود.

حرکت پژوهش‌های دکتری تخصصی از دانش صرفاً نظری به سمت حل مسئله‌های واقعی صنعت و جامعه است. در بسیاری از حوزه‌ها، ارزش یک پژوهش دیگر تنها با تعداد مقالات منتشر شده سنجیده نمی‌شود؛ بلکه میزان اثرگذاری آن بر حل بحران‌های واقعی، بهبود فرآیندها، کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری و خلق فناوری‌های جدید نیز اهمیت اساسی پیدا کرده است.

دانشجوی دکتری تخصصی که بتواند مسئله‌های واقعی صنعت را شناسایی کند و پژوهش خود را بر مبنای آن‌ها طراحی نماید، در کنگره‌های تخصصی توجه بیشتری جلب می‌کند. زیرا مخاطبان امروز کنگره‌ها تنها استادان دانشگاه نیستند؛ شرکت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاران فناورانه، مدیران صنعتی و سیاست‌گذاران علمی نیز به دنبال ایده‌هایی هستند که قابلیت اجرا و اثرگذاری عملی داشته باشند.

برای مثال، در حوزهٔ علوم دامی، پژوهشی که صرفاً به تحلیل تئوریک ژنتیک بپردازد ممکن است از نظر علمی ارزشمند باشد، اما پژوهشی که بتواند به کاهش تلفات دام، افزایش مقاومت به بیماری‌ها، کاهش مصرف آب و خوراک، یا بهبود بهره‌وری اقتصادی دامداری کمک کند، شانس بیشتری برای جذب حمایت صنعتی و همکاری بین‌المللی خواهد داشت. همین منطق در رشته‌های مهندسی، پزشکی، علوم انسانی، کشاورزی و فناوری اطلاعات نیز دیده می‌شود.

کنگره‌های تخصصی نیز به تدریج به سمت نمایشگاه راه‌حل‌ها حرکت کرده‌اند، نه فقط محل ارائهٔ مقاله. در چنین فضایی، دانشجوی دکتری تخصصی موفق کسی است که بتواند میان سه عنصر تعادل برقرار کند: اصالت علمی و نوآوری پژوهش، قابلیت کاربرد و حل مسئله، و امکان تبدیل نتایج به فناوری، سیاست یا محصول.

این رویکرد چند پیامد مهم برای آیندهٔ شغلی دانشجوی دکتری تخصصی دارد: افزایش احتمال جذب در پروژه‌های صنعتی و فناورانه، تسهیل دریافت فرصت‌های پسادکتری بین‌المللی، امکان تأسیس یا همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، تقویت رزومهٔ حرفه‌ای فراتر از صرف انتشار مقاله، و تبدیل شدن به پژوهشگری اثرگذار و نه صرفاً مقاله محور. در مقابل، پژوهش‌هایی که کاملاً از نیازهای واقعی جامعه و صنعت فاصله دارند ممکن است با وجود ارزش علمی، در عمل تأثیرگذاری محدودتری داشته باشند و فرصت‌های شغلی کمتری ایجاد کنند. به همین دلیل، بسیاری از دانشگاه‌های پیشرو جهان دانشجویان دکتری تخصصی را تشویق می‌کنند که پیش از تعریف موضوع رساله، نقشهٔ بحران‌ها و نیازهای صنعت را مطالعه کنند و با

نمونه‌ها محدود بود، اما نتایج اولیه امیدوارکننده است.» این صداقت فنی، توجه همه را جلب می‌کند. پس از پایان، تشویق بلندی در سالن می‌پیچد.

روز دوم - پنل تخصصی: چند ساعت بعد، او روی صندلی پنل‌نشینان می‌نشیند. در کنار او یک استاد برجسته از دانشگاه تهران و یک پژوهشگر از یک دانشگاه اروپایی قرار دارد. اولین سؤال مخاطب تند و چالش‌برانگیز است: «آیا اخلاقیات استفاده از CRISPR در دام را نادیده گرفته‌اید؟» دانشجو به جای دفاع شتابزده، نفس عمیقی می‌کشد و پاسخ می‌دهد: «سؤال بسیار خوبی است. در پژوهش ما، کمیته اخلاق زیستی تمام مراحل را تأیید کرده است. اما قبول دارم که بحث اخلاقی این فناوری همچنان باز است و نیاز به گفتگوی گسترده‌تری دارد.» این پاسخ متوازن و حرفه‌ای، مورد تحسین مجری پنل قرار می‌گیرد.

روز سوم - شبکه‌سازی و فرصت‌های طلایی: روز آخر، کنگره حالتی غیررسمی‌تر دارد. دانشجو در حین صرف ناهار با پژوهشگر اروپایی که هم پنل او بود گفتگو می‌کند. گفتگو از CRISPR شروع می‌شود و به مسائل مالی و زیرساختی کشیده می‌شود. همان پژوهشگر می‌گوید: «تیم ما در حال شروع یک پروژه بزرگ روی ویرایش ژن در گاومیش است. اگر علاقه‌مند باشی، می‌توانیم یک همکاری پسادکتری تعریف کنیم.» دانشجو با خونسردی می‌گوید: «بسیار علاقه‌مندم. اجازه دهید پس از کنگره رزومه و ایده‌های خود را برایتان ایمیل کنم.»

عصر همان روز - نقش راهنمای علمی: در حین بازدید از جلسه پوسترها، دانشجوی کارشناسی‌ارشدی را می‌بیند که کنار پوستر خود تنها ایستاده و کسی به سراغش نمی‌آید. به سمت او می‌رود، پوسترش را می‌خواند و یک سؤال فنی دقیق می‌پرسد. سپس او را به سمت یک استاد متخصص در همان حوزه راهنمایی می‌کند و می‌گوید: «ایشان دقیقاً روی همین موضوع کار می‌کنند. دو دقیقه با او صحبت کن.» آن دانشجوی کارشناسی‌ارشد بعداً در پیامی تشکر می‌کند که «آن معرفی کوتاه، مسیر همکاری مرا عوض کرد.»

دستاوردهای شش ماه بعد از کنگره: دعوتنامه پسادکتری - همان پژوهشگر اروپایی پس از مبادله چند ایمیل، یک دعوتنامه رسمی برای یک فرصت پسادکتری ۱۸ ماهه برای او ارسال می‌کند؛ فرصتی که بدون حضور در آن کنگره هرگز به وجود نمی‌آمد. ارتقای رزومه - او اکنون می‌تواند در رزومه خود بنویسد: «سخنران کلیدی، عضو پنل تخصصی، و دبیر علمی محور ژنتیک در کنگره بین‌المللی علوم دامی.» این تیترا، رزومه او را از

د) چالش خودسانسوری علمی. برخی دانشجویان دکتری تخصصی در کنگره‌های داخلی از ارائه یافته‌های بسیار بدیع یا حساس خودداری می‌کنند مبادا که ایده آن‌ها توسط رقبا دزدیده شود یا پیش از چاپ مقاله افشا گردد. این خودسانسوری، هر چند قابل درک است، بهره‌وری علمی را کاهش می‌دهد. دانشجویی که از ارائه نتایج اصلی خود می‌ترسد، عملاً نیمی از ارزش حضور در کنگره را از دست می‌دهد.

۴. مثال عینی (به صورت کلی و غیرشخصی)

موقعیت: یک کنگره بین‌المللی علوم دامی با حضور پژوهشگرانی از بیش از ده کشور. این کنگره سه روزه شامل سخنرانی‌های کلیدی، پنل‌های تخصصی و جلسات پوستر است.

بازیگر: دانشجوی دکتری تخصصی ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام در سال آخر. او در دو سال گذشته روی یک پروژه پیشرفته با استفاده از فناوری ویرایش ژن CRISPR کار کرده است. استاد راهنما به او اعتماد کامل دارد. او برای این کنگره در سه نقش ظاهر می‌شود: ارائه‌دهنده یک سخنرانی ۲۵ دقیقه‌ای، عضو پنل تخصصی «آینده ویرایش ژن در دامپروری»، و دبیر علمی یکی از محورهای همایش.

سیر تحول در سه روز کنگره: یک ماه قبل از کنگره، دانشجو درگیر دو جبهه است. از یک سو باید اسلایدهای سخنرانی خود را آماده کند و از سوی دیگر باید مقالات رسیده به محور خود را داوری کرده و برنامه جلسات را بچیند. شبها کمتر از پنج ساعت می‌خوابد، اما می‌داند این فشار موقتی است و خروجی آن ارزشمند خواهد بود. او یک تمرین کامل از سخنرانی خود را برای گروه پژوهشی خود ارائه می‌دهد و بازخورد می‌گیرد.

روز اول - نقش دبیر علمی: صبح زود در محل کنگره حاضر می‌شود. باید مطمئن شود پروژکتورها، میکروفن‌ها و سیستم ضبط جلسه محور او کار می‌کنند. چند سخنران دقیقی تأخیر دارند؛ او با صبر و حوصله تماس می‌گیرد و هماهنگی می‌کند. جلسه اول با موفقیت برگزار می‌شود. این تجربه مدیریتی، هر چند خسته‌کننده، به او اعتماد به نفس عملیاتی می‌دهد.

روز دوم - سخنرانی اصلی: نوبت سخنرانی او است. سالن تقریباً پر است، از جمله چند استاد خارجی و نماینده یک شرکت دانش‌بنیان. او سخنرانی را با یک سوال چالش‌برانگیز شروع می‌کند: «آیا CRISPR در دامپروری ایران یک انقلاب است یا یک رویای دور؟» سپس با لحنی آرام اما قاطع، داده‌های دو سال پژوهش خود را ارائه می‌دهد. در میان اسلایدها، یک لحظه مکث می‌کند و می‌گوید: «نقطه ضعف پژوهش ما این است که تعداد

بسیاری از همتایان متمایز می‌کند. شروع یک همکاری صنعتی – نماینده همان شرکت دانش‌بنیان که در سخنرانی او حضور داشت، پس از کنگره تماس می‌گیرد و پیشنهاد یک پروژه مشترک با بودجه صنعتی را مطرح می‌کند؛ پروژه‌ای که هم برای رساله او مفید است و هم آفاق شغلی پس از دکتری را روشن‌تر می‌کند. تثبیت جایگاه علمی – استاد راهنمای او پس از کنگره در جلسه گروهی می‌گوید: «فلانی دیگر یک دانشجوی معمولی نیست. او همتای علمی اساتید جوان شده است.»

خلاصه مثال: آن دانشجوی دکتری تخصصی در پایان آن سه روز چیزهای زیادی به دست آورده بود: یک دعوتنامه پسادکتری، یک پروژه صنعتی، یک شبکه حرفه‌ای تازه، و مهم‌تر از همه تثبیت جایگاه خود به عنوان یک پژوهشگر مستقل و قابل اعتماد. او ثابت کرده بود که دانشجوی دکتری در بالاترین سطح، نه یک «فارغ‌التحصیل در حال ساخت»، بلکه یک «همکار علمی فعال» است.

۵. جمع‌بندی و توصیه‌های سیاستی

مشارکت دانشجوی دکتری تخصصی در کنگره علمی، یک شتاب‌دهنده حرفه‌ای است که می‌تواند فاصله میان دفاع از رساله و شروع یک موقعیت شغلی عالی (پسادکتری، همکاری صنعتی یا استادیاری) را به شدت کاهش دهد. برای به حداکثر رساندن بازده این مشارکت، چند پیشنهاد مطرح می‌شود: ایجاد «بورس حضور در کنگره» برای دانشجویان دکتری تخصصی: دانشگاه‌ها باید برای اعزام دانشجویان دکتری تخصصی به کنگره‌های معتبر بین‌المللی بودجه اختصاصی و رقابتی تعریف کنند. این سرمایه‌گذاری بازگشت بسیار بالایی در قالب همکاری‌های بعدی خواهد داشت. برگزاری «کارگاه دیپلماسی علمی» برای دانشجویان دکتری تخصصی سال آخر: مهارت‌هایی مثل نحوه مذاکره برای فرصت پسادکتری، ارائه مؤثر در کنگره بین‌المللی و ساخت شبکه ارتباطی در رویدادهای بزرگ باید آموزش داده شود. ارزش‌گذاری «نقش‌های غیرارائه محور» در کنگره: دبیری علمی، داوری و مدیریت پنل باید در سیستم امتیازدهی به دانشجویان دکتری تخصصی (مثل امتیاز پایان‌نامه یا فرصت مطالعاتی) لحاظ شوند. این نقش‌ها دست‌کم به اندازه یک مقاله کنفرانسی ارزش دارند. حمایت از حضور دانشجویان دکتری به عنوان راهنمای علمی: از دانشجویان دکتری تخصصی با تجربه دعوت شود تا به عنوان «راهنمای علمی» در کنار دانشجویان کارشناسی‌ارشد و کارشناسی در کنگره حضور یابند و برای این نقش، گواهی جداگانه یا امتیاز تشویقی دریافت کنند.

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticjsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm